

Форум

Анга къатышханланы саны бек уллу эди, анга бир заманда да болмагъанча кёп келишим безитилгенди

8 июнда Петербургда Халкъла аралы экономика форум кесини ишин бошавгъанды. Аны эзелерин чыгаруу азалгъан пресс-конференцияда РФ-ни Президентини кенгешчиси, форумну къурау комитетини председателини орунбасары **Антон Кобяков** ПМЭФ-де быйыл бир заманда да болмагъанча кёп келишим этилгенди - битеу да 3,1 триллион сомга, 650 документге къол салынган - билдиргенди.

Андан сора да, ол белгиленича, бу форум анга къатышханланы саны бла эм уллуладан болгъанды. Анга 145 къарладан 19 минден артыкъ адам келгенди. Алдан жетик къарал башчыладыла, алачы араларында Къытай Халкъ Республикасы председатели **Си Цзиньпин** да болгъанды, дагында 1,3 минги баш къарал оюнчулары атларындан жырлагъандыла бу жыйылууну.

АБШ-дан келгенлени юсеринден айта, Президентини кенгешчиси Штатланы форумга барырга эркин этмегенлери анга ашыу реклама болгъанын белгилегенди. «Америкалы бизнесменле бизнеселерни юсюнден сөлеширге келгендиле, ала жарашуулукъга къайтырга, хайырлы байламлыкъла бардырылгъа, инвестицияланы өлчөмни өсдюрюрге сюедиле», деп къошханды ол.

Битеу дуннадан да 1,3 минг компания эмда 2,5 минг росейли компания бизнеселери бла шашырей этгендиле. ПМЭФ-ни юсюнден жарат билдирит турургда, экономика форумда РФ-ни Президентини **Владимир Путин** да сөлешенди. Ол халкъла аралы халланы осалгъа кетгенлери юсюн ким тер болгъанын эмда аланы тюзетиу амалларыны юслеринден кесини оюмларын туура этгенди. Аны баш сылтаун бир къырал битеу дуниягъа оную этерге иттингендиле кёредиле. Ол а, Путин айтырчак, «барысына да къажа сюелю» деген таусулмагъан къауалагъа келтиредиле.

Сёз Шимал-Кавказ федерал округну регионарларнда баш магъаналы ишлени юсюнден баргъанды

Петербургдагы халкъла аралы экономика форумну чеклеринде Россей Федерацияны Шимал Кавказы ишлери жаны бла министр **Сергей Чепотарев** председателини этюнде СКФО-ну субъекттерини оюнчулары бла кенеш бардырылгъанды. Анга КМР-ни Башчысыны къултулун болжаллы халда толтургъан **Казбек Ковов** да къатышханды.

Андан сөз Шимал-Кавказ федерал округга кирген субъектлени социал-экономика айналарыны юсюнден баргъанды.

Къауум къурала турады. Аны властын федерал эмда регион органылары келечилери, экспертле, алимле да кирликдиле **ЭСЕРТИУ**. Россей Федерацияны жер-жерлерин 2025 жылгъа дери айнытууну стратегиясы быйыл февралда къабыл кёрилгенди. Анда СКФО-ну регионлары аякъландырууну баш жоллары белгиленгендиле. Бек башы - регионаланы айналарында эмда адамларыны жашуу болумларында башхалкыны азайтуу, экономиканы өсе барууну эмда технологияланы хайырланууну терклендирууну.

Къабарты-Малкъарны инвестиция халы игиленгенди

Петербургдагы халкъла аралы экономика форумну кезюнде Стратегиялы башламчылыкъланы агентствосу Россей Федерацияны субъекттерини 2019 жылда инвестиция болумларыны миллет рейтингини эзелерини туура этгенди. Аллага кёре Къабарты-Малкъар кёрюм-диоперин игиленгенди эмда тизимде 55-чи жерден 42-чиге кёчгенди. Аны сылтауларын экспертле бизнесе административе къысуулукъ азайгъаны, предпринимательге ача болушукъа кочленгенди эмда башха шартла бла да байламлы этедиле.

Инвестиция болумга багъа бичген миллет рейтинг жер-жерледе аласть органда бизнесге тал онгла къурау жаны бла не мадарла этгенлерине къарайды, айырмаланы ачыкълайды эмда башхалагъа туура этеди. Алачы эзелери уа РФ-ни субъекттерини инвестицияла ючюн къаты кюреширге, ол жаны бла башхала бла эриширге келгендиредиле.

Рейтинг «Регулярная среда», «Институты для бизнеса», «Инфраструктура и ресурсы», «Поддержка малого предпринимательства» жаны бла ишлени 44 кёрюмюде кёре тинтиле бардырады.

КМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуна пресс-службасы.

Технологияла

Чалгъычы-робот арый-тала билмейди

Федерал автомашина жоллагъа къаргъан «Кавказ» Управленины къошуу Ставрополь крайда подрад организациаларындан бири жол халланы кырдыкдан тазаларча эки чалгъычы роботуны сатып алгъанды. Айтаханлана кёре ала Р-217 "Кавказ" жолну жанында ишлеп башлагъандыла.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

ТЮБЕШИУ

Юнармия кымылдауу аякъландырууга алланган программалагъа бла проектлеге энчи эс бёлюнгенди

Тонене КМР-ни Правительствоосуно ююнде **Казбек Ковов** 58-чи битеускер армияны командующийи, генерал-майор **Сергей Рыжков** бла тобешенди.

Республикада юнармия кымылдауу мындан арысында айнытууну чеклеринде бириктирилип бардырылган программаланы бла проектлени жашаугъа кийирюу, «Юнармия» регион штабын тийишли жалкытуу, Къабарты-Малкъар

да Россей Федерацияны Сауутланган кючлерини маданият эм солуу паркыны бөлөмон ачыу соруула сюзюлгендиле.

Комплексе къауум музей экспозиция, ол санда аскер техниканы ююгюпери, маданият-асламлы эм жамауат түбешулене бардырырча бир ненча спорт сооружение болуукъда.

КМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуна пресс-службасы.

ОТЧЁТ

Тамамланган жұмушла халкъны къолайлыгъын ёсдюрюуге, экономиканы, социал сфераны айнытуугъа бурулгъандыла

КМР-ни Парламентини жыйылуунда премьер-министр **Мусулканы Алий** депутатланы Правительствоосуна 2018 жылда ишени эзелери бла шашырей этгенди. Кенгеште баш федерал инспектор **Евгений Ткачев**, РФ-ни Федерация Советини келечиси **Улбашланы Мухарбий**, Къырал Думаны депутаты **Гюкжияны Зуур**, жууалы министрле да къатышхандыла. Аны спикер **Татьяна Егорова** бардырырчак.

Промышленность Алий Тахировичи Парламентини 5-чи чакърылууну полномочиялары башала тургъанларын белгилеп, депутатла бла толтуруучу аласть органла бирге ишлене беш жылда тамаланган жұмушларны юслеринден да айтханды.

Ол макроэкономиканы ышангъылыгы экономиканы мурдура болгъанын чертип, биринчиден, бу сферада тамаланган ишени юслеринден аны беш жылда тамаланган жұмушларны юслеринден да айтханды.

Башыр промышленностьну индекси 93 процентге этгенди. Аны толтурулмай калгъаны жарашуулу сферада ёлчемле 7,7 проценте, электроэнергия эм газ бла жалчытуу 8,6 проценте азайгъанлары бла байламлыдыла. Алай 2019 жылы алынган берги промышленностьда болум тапландырылгъанды дегенди. Предпритияла берилген заказла кёбейгенлери хайырландан промышленный индекси 108,7 процентге жеткенди.

Басмагъа **ТЕКУЛЛАНЫ Хауа** хазырлагъанды.

Къулулукъга сапыу

«Шимал Кавказын курортлары» эмда Франциядан «ПОМА» предпритие бла бирге толтурулгъан проектте да ышануулукъ уллууду. Сёз «СевКаврентен-Дзаводу мурдурунда канат жолла чыгарууну юсюнден барды. Предпритие ишлеп башхала, Росседе канат жоллары багъасы инвестиция проекте толтургъандыла, бюджетте 5 миллиард сом төленгенди», деп билдиргенди ол.

«Шимал Кавказын курортлары» эмда Франциядан «ПОМА» предпритие бла бирге толтурулгъан проектте да ышануулукъ уллууду. Сёз «СевКаврентен-Дзаводу мурдурунда канат жолла чыгарууну юсюнден барды. Предпритие ишлеп башхала, Росседе канат жоллары багъасы инвестиция проекте толтургъандыла, бюджетте 5 миллиард сом төленгенди», деп билдиргенди ол.

«Шимал Кавказын курортлары» эмда Франциядан «ПОМА» предпритие бла бирге толтурулгъан проектте да ышануулукъ уллууду. Сёз «СевКаврентен-Дзаводу мурдурунда канат жолла чыгарууну юсюнден барды. Предпритие ишлеп башхала, Росседе канат жоллары багъасы инвестиция проекте толтургъандыла, бюджетте 5 миллиард сом төленгенди», деп билдиргенди ол.

Къулулукъга сапыу

Атабийланы Альберт - Вологодск областыда следствие управленины башчысыны биринчи орунбасары

КЪУАНЧЛЫ ХАПАР

Эрттеден бери сакъланган газ келди

РФ-ни Следствие комитетини ведомосты Александр Бострыкинни буйругу бла Атабийланы Альберт ведомствону Вологодск областыда управленины башчысыны биринчи орунбасарына салынганды. Ары дери уа ол РФ-ни СК-сыны Архангельск областыда эм Ненец автоном округда бөлөмонче тотамасын орунбасары болгъанды.

Прохладны шахарны «Северный» микрорайону толусунлай кёк отлукъ бла жалчытылгъанганды. Мында биринчи жерле юлешингенли жайырма беш жыл болады, иги кесек журт да ишленгенди. Ол себепден кёк отлукъну тартылырын аслам адам сакълагъанды.

Жылыны алында КМР-де Битеуроссей миллет фронтуну, Энергетика, тарифте эмда жашау журтлагъа надзор этюу, Къурулуш эмда жол мюлк министрстволаны, «Газпром газораспределение Нальчик» эм «Тынгылы къурулуш бардыруу управленины» келечилери да къатышы Прохладна

району администрациясында «Северный» газ тартылырча оную этген эдиле. Кёз болмай а

Атабийланы Альберт - Вологодск областыда следствие управленины башчысыны биринчи орунбасары

РФ-ни Следствие комитетини ведомосты Александр Бострыкинни буйругу бла Атабийланы Альберт ведомствону Вологодск областыда управленины башчысыны биринчи орунбасарына салынганды. Ары дери уа ол РФ-ни СК-сыны Архангельск областыда эм Ненец автоном округда бөлөмонче тотамасын орунбасары болгъанды.

Жазылуу-2019

Тилибизни, эччилибизни сакълауу себеби багъалы шухёла!

Ана тилибизде чыкъган газетини къыраллыгыбызны белгилеринден бириди. Аны таулу юйорледе болуу, кёрюноюу къууанды, ёхтемлики. Ол кесибизни ёз халкъыбызны адамына санагъаныбызны шагъатыбыз, сабийлибизни, туудукларыбызны тюз ёсдюрююну, тилибизни, ушоллыгыбызны сакълауу себебинди. Алайды да, келигиз, «ЗАМАННГА» жазылайыкъ, аны алайыкъ, окуяуыкъ!

Бизни индексибиз - 51532

ЭСЕПЛЕ

Айырмалылага – ыспас кыагытла, грамотала, сертификатла

Къабарты-Малкварны Курортла эм туризм министрствосунда Орус география обшествону «Алтайр» жаш тѳло клубуну 2018-2019 октуу жылда ишени эселери чыгарылгандыла, айырмалы болганыла саугалагандыла. Жыйлынуу сыйлы кыонакчылары у Эверестте ѳрген Аккайланы Азнауру бла кыутарынуу Киштикланы Мазан болгандыла.

Жаш адамланы курортла эм туризм жаны бла министри орубасары Сувай тенгеригизге ахшы юлго кѳрнѳтесиз, аны ючюн жетишимли, белгилли болуругузуу тежейме», - дегенди ол.

«Алтайр» башчысы Мокъаланы Тенгиз а клуб 2017 жылдан бери жаш тѳло юрейти ишени тири бардырганын, анда белгилли жамаат кыулукчула, устазла, спортчула, социал-культура эм туризм жаны бла специалистле бла тубѳешиле да болганыларны билдиргенди. «Орус география обшествону (РГО) жаш тѳло махке-

ланы Ахмат алгышлаганды. Ол сагынылган клуб биолоюкде кѳп магыналы борчланы тамалайды деп, аны кыураг-ангага ырызлыгынын билдиргенди. «Биз аны иши бла ити да шакърайбыз, октуу жылы ичинде анга турист-краведениле спорт эм волонтер ишлерин толтурууга болушанбыз, мындан арысында да аны башламчылыкларына тутуучулук этерге хаазырбыз. Хар инсанни мураты болууга, ол анга жетерге итинерге керекди. Сиз

мелени араларында ол эм игилени санына киргенди. Бу октуу жылы ичинде жооден аслам мероприятиле кыураганды», - деп, анга шакътахта суратла кѳргѳзгенди. РГО-ну регионда бѳломоюн башчысы Мухамед Кожокко да клубну келечилерине ырызлыгынын билдиргенди. Ол жылдан-жылга бѳтон бийик кѳрѳмѳдѳле жетерине ышанганын айта, аны бла ѳтмеленирге болуугун белгилегенди. Ызы бла клубну активистерине Курорт-

ла эм туризм министрствосунда кыагытла география обшестводан ыспас кыагытла бла грамотала берилгенди. Алага Анастасия Гудимоню, Милана Шершова, Хаджижаны Милена, Амин Хурум, Мокъаланы Элина, Ляна Кужокова, Муртазаланы Амина эм башкала тийишли болгандыла. Бек айырмалыла уа дагыда «Флай-Чегем» курортдан парраланганда учарга сертификатла да айгандыла.

Совет Союзну кезиунде аш кыытлыкны юсюнден таурухла

Ахыры. Аллы 3-чю бетдеди.

Араканы бла чагырны аны айтам окуна кыюйык. Аладан кѳп бир зат да жокъ эди. Эсимдеди, Португалияда диктатор Салазарны тайдирганыларындан сора СССР-де чыныгы португал портвейн сатылып башланган эди – 6 сом бла 50 капек. Алай аны артык сыйолак алмагандыла. Кыргызда чыгарылганы марканы чагырла 4 сом бла 50 капек, болмас квалас, 5 сом бла 30 капек тургандыла. Венгрияла «Тюймай» уа 3 сом бла жарымга сатгандыла. Кышню болмаганын ик качестволу болгарны эмда румданы чагырланы багалары уа 2 сом бла жарымга жеткенди. Аны кыюу, аламы сом бла жарымга окуна табарга болуук эди».

Бишакъдан а - 31, чабакъдан - 32, ундан бла крупаландан 23 проценте аслам. Иш хакъ орта эсел бла 19 проценте ѳгѳгенди. Аш-азыкъ промышленностуу предпритиялары барысы да толу кочкери бла бир торлоу чырмаузу ишленгенди. Алай 1988 жылы ахыры Москвада окуна талонла жайылып башлангандыла. Ма ол кезиуню, адамла очерѳдеде бир бири жулгарын бузган заманын,

тошмѳгенди, коммерциялы палаткалада уа ала юч керге багъла сатылгандыла. Гастрономладан зат жокъ болуп турган заманда ишчилл отланы жалын ийилери битеу Москвага жайыла эдиле.

Кышкыло, эллеккин белгисич, хар холдыликде болгондо, аш-азыкъ промышленностуу предпритиялары барысы да толу кочкери бла бир торлоу чырмаузу ишленгенди. Алай 1988 жылы ахыры Москвада окуна талонла жайылып башлангандыла. Ма ол кезиуню, адамла очерѳдеде бир бири жулгарын бузган заманын,

тошмѳгенди, коммерциялы палаткалада уа ала юч керге багъла сатылгандыла. Гастрономладан зат жокъ болуп турган заманда ишчилл отланы жалын ийилери битеу Москвага жайыла эдиле.

лайылага уа рыноклада хар зат да бек эркин эди. Аны себѳли байрам столла не заманда да тѳк-толу болгандыла.

Табийгата ишчиликке бла сопуу олак шѳмѳрѳ 70-чи жылгырында тѳрѳ болганды.

шѳндѳго идеология «бѳдишли совет жашуучула» кѳрнѳзѳрге кѳрѳшѳдиле.

УЧРЕДИТЕЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ
РЕДАКЦИЈА: ТЕКУШАНЫ Хауа (баш редактор орубасары)
ТЕЛЕФОНЫ: РЕДАКТОРУ ПРИЕМНОЙ - 42-63-01, БИШ РЕДАКТОРУ ОРУБАСАРЫ - 42-38-21, 40-44-82, ЖУРНАЛ СЕКРЕТАРИ - 42-66-85

Редакция авторла бла кыагыт жѳрѳгѳмѳдѳн Кѳлѳ жазмама редакция тѳлѳмѳдѳн эм ала артка кытарылмайдыла. Газетте басмаганын материалла айтылганы оюмла редакция оюму кѳрѳмѳсѳне болуучула. Алада айтылганы хар зат ючюн Россей Федерацияны Басмамы исюсѳдѳе законна тийишчилдик материалланы авторлары кѳрсѳри жуушандыла.

Газетте басмагала «КъМР-Мелна» ГКУ-ну компьютер службаы хаазыр этгенди. Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясыла басмаганында Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 33

Дзюло

Жашларыбыз бла кыызларыбыз кыуандыргандыла

Бу кюнде Нальчикде «Гладиатор» спорт комплекседе «Динамо» спорт обшествону саугасына эздододан битеуроссей эришилге бардырылгандыла. Анга Россейни 25 субъектинден, ол санда Къабарты-Малквардан да, 205 спортчу кыташканды. Аладан бек кочкочлоры кыралны сениторьеде Ингушетида ѳтерик чемпионаттыда кыаруларын кѳргѳзѳрѳкѳдѳле.

Эришилме кыуачны энчюлууда КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары Мурат Карданов да ѳслѳгенди. Ол спортчулага жетишимли болуларын теже-

генди, Динамочула не заманда да кыралыбызны атын иги бла айтыра, бийик кѳрѳмѳдѳле болдура келгенди. Сиз да, аламы жетишилмерине жетерге итине, Россейни дундида бек кочкочлоры санына кыошурусуз деп ийинама», - дегенди.

ЮЙРЕТИУЛЕ Къыйын чырмаулану онгландыра

Рустидро компанияны Къабарты-Малкварда бѳломоюде кыыйын табийгата эмда юноген болумладан кыуулуу эм аламы кетериу жаны бла команда-штатной юйретиуле бардырылгандыла кѳп болмай.

Юйретиуле, сакъ жауула жаууу, аны хатасындан станцияны огулары жанында суу жыйылган бассейни жагысы тоулар табирегенди, электротехно оборудование ишленге тоуда уа темир-бетон конструкцияла оюлуп, алайында болганын специалистден бирин жараны этгенди дегенден башланган.

кереклисин кыюлга алып, ишине эбине жетдиргенди. Бу юйретиулен эселерине кѳрѳ бѳлоом не торлоу кыыйын болумлага да хаазыр болганын белгилегенди.

УБАШЛАНЫ Мурат.

Соруу-жууап

Демография кыайда тийишлиди?

Былыт 32 регионда ауушханлары саны кѳбѳгенди. Ол жаны бла бек улуу кѳрѳмѳдѳле Орлов, Иваново, Псков эмда Тверь областылада болгандыла, - деп билдиргенди вице-премьер Татьяна Голикова.

Бек аз ѳглене уа Урал эмда Шимал-Кавказ федерал округлада болганды. Сѳз ючюн, Ингушетида 2018 жылда минг адамдан 3-ю ѳгленди, Чеченде - 4,2-си, Дагыстанда - 4,8-си, Къабарты-Малкварда бла Ингушетида - 7,8-шер.

институтуну директору орубасары Людмила Катаргина.

Билдирюле

Россейни хакъларыны шѳѳлукъларыны парадны чакырабыз

12 июнда Россейни кюнѳн белгилеу бла байлыны Къабарты-Малкварны Жамаат палатасы Россейни хакъларыны шѳѳлукъларыны парадны чакыштырга кыарды.

Анга кыташтырга сойгенле Нальчикде 400-жыллык мѳйданында 12 июнда 9:30 сагытта кытайлырѳ кѳрѳдиле.

Бекюли спортчууну хурметине жоралап

Турнуучууну «Геолог» физкультура-спорт клубу комплексиунде 11-июнда, Сабанчанын Ресулуу хурметине атылып, грек-рим утушудан алтынчы битеукумрал эришун ѳтерди. Анга Россейни регионлардын, Азербайджандан бла

Армениядан 200-ге жуукъ гѳѳѳ кыташтырдыкы, Турнир тѳрѳли халда жаш койган кууларды. Аны кууачны халда очылуу «Геолог» 12 июнда 17:00 сагытта болуучу.